

Reserapport från Bridging Ages International Conference i Ngurunit, Marsabit County Kenya, 26-28 August 2014

Ngurunit är en liten by vid foten av Ndotobergen i norra Kenya. I Ngurunit lever och bor Samburufolket som är semi-nomader. Det är ganska svårt att ta sig dit. Det finns inga fasta kommunikationer, ingen el, inga telefoner, inget internet, inget mobilnät och vägarna kan regna bort, i alla fall under halva året, och damma igen under andra halvan. Så det är jeepar som gäller de sista tiotal milen från "Trans African Highway" som går genom norra Kenya på sin sträckning från Kapstaden i söder till Kairo i norr.

Det är organisationen Bridging Ages Northern Kenya (BANK) som bjudit in till den årliga internationella Bridging Ages-konferensen med namnet "Education and Community Building - Learning in the Local Environment". Bridging Ages vill inspirera och utveckla lärandet hos museer, skolor och kulturarvsinstitutioner över hela världen genom en metod som kallas Time Travels (Tidsresor på svenska).

Bridging Ages finns representerade i ett tjugotal länder och det är Ebbe Westergren från Kalmar läns museum som är president. Både Ebbe och Kalmar läns museum har tillsammans med skolor i länet arbetat fram metoden sedan 1980-talet. För ett tiotal år sedan expanderade de internationellt och fick ett överväldigande bemötande för metoden utomlands. Tidsresorna kan utgå från en aktuell frågeställning i lokalsamhället och fungerar på så sätt bra på platser där det finns ett historiskt trauma som inte är helt bearbetat. Tidsresor används således även för "Conflict Management/Transformation".

Genom att göra en ordentlig research tillsammans med efterföljande utvärdering används tidsresan som utgångspunkt för att lära sig mer om kultur, historia och samhälle i nutiden. Sedan är det ju väldigt kul att använda tidstypiska kläder och ikläda sig nya roller. Metoden är ett väldigt bra exempel på ett upplevelsebaserat lärande där man involveras i berättelsen.

Tidsresemetodiken har alltså några viktiga huvudprinciper: Utgångspunkten är lokala platser och berättelser. Berättelserna innehåller flera perspektiv. Key Questions används för att koppla ihop nutid och dåtid. Samarbetet sker mellan flera parter. Lärandet sker genom reflekterade dialog. Lärandet är en process med flera steg av research. Varje tidsresa har ett skrivet scenario med plats, händelse och årtal. Det fiktiva scenariot, själva tidsresan, tar vanligtvis 2-4 timmar.

Redan i inbjudan förstår jag att det kommer bli en upplevelse utöver det vanliga, vi uppmanas ta med oss malarianät och pannlampa till campen. Tidigt på morgonen utanför flygplatsen i Nairobi blir vi hämtade av Steven Labarakwe från Marsabit County Government. Bussen har tidigare gått som lastbil med hög markgång, vilket senare visar sig behövas. Vi är ett tjugotal personer och de flesta har rest långt så vi åker till ett Hostel på Kenyatta University där vi tar in några timmar för att vänta in fler som ska med på resan norrut i Kenya. Resan till Ngurunit visar sig ta två dagar och vi skumpar norrut förbi ekvatorn för en natt på hotell i Isiolo.

På morgonen har flera personer anlänt så jag byter till en av jeeparna och får sällskap av två personer från Freedom Park i Sydafrika och en från tekniska högskolan i Nigera. Några mil innan Ngurnit får vi motorstopp och står bokstavligen i den röda sanden med en bil utan kylarvatten. Som tur är vi kvar inom mobilnätet och kan ringa efter hjälp. Tyvärr kommer vi på grund av motorstoppet försent till invigningen och välkommandet som Samburufolket har ställt till med.

Det blir snabbt mörkt så jag installerar mig i den enkla hyddan. Av de cirka 150 konferensdeltagarna är vi ett femtontal från Sverige, några från Finland och de baltiska staterna och en större del från Nairobi i Kenya, Uganda och Sydafrika. En stor grupp är så klart också Samburerna som vi besöker i deras by.

Det är varmt och över trettio grader när konferensen drar igång. Vi är utomhus under uppspänt tak. Första dagen är en ren föreläsardag, ett femtontal korta rappa presentationer, förmiddag och eftermiddag, på temat – Community Building. Vad mycket bra det görs! Vilket engagemang det finns, vilken glädje att kunna få ta del av andra institutioners arbete och dela det tillsammans.

Den andra dagen på konferensen är det dags för tidsresa! För andra gången i Bridging Ages historia reser från nutiden till framtiden. Frågeställningen är aktuell för många unga människor i hela världen. Stanna kvar i sin hemby eller lämna familjen för staden? Följa familjens och lokala traditioner eller ta till sig mer urbana och globala trender?

Storyn är enkel, två ungdomar, Stella och Chris ska lämna Ngurunit för att studera i Nairobi. Vi får komma in i deras hem, som kallas Samburerna kallar manyatta, ett par timmar under förberedelsen inför avskedsfesten och vara med på sista dagen innan de lämnar sitt hem. Vad ska dom ta med sig? Vad får de aldrig glömma? Vad kommer att hända i framtiden, med dem själva, och med familjen som är kvar i Ngurunit?

Vanligtvis brukar man byta kläder och gå in i en roll vid en tidsresa som då går bakåt i tiden men här får vi alltså vara oss själva i den manyatta vi besöker. Vi får hjälpa de äldre, männen och kvinnorna med goda råd till ungdomarna, vi får pröva på olika aktiviteter som att göra upp eld, laga mat, koka te, spela spel, kasta spjut, göra halsband, sy kläder, göra smycken, väva och bygga hyddor. Vi får höra berättelser, vara med och dansa och höra traditionella sånger.

Vi tillbringar ett par timmar med familjen och lär oss mer om kulturen genom att vara mitt i det dagliga livet i denna manyatta. Mannen i den här manyattan har tre fruar som alla har egna hyddor. Manyattans yttre skydd är av buskar och på natten hålls djuren inhägnade i mitten. Efter tidsresan fortsatte presentationer och diskussioner om utbildning och "community building".

På tredje dagen fortsätter konferensen under temat konflikthantering med nya presentationer innan vi är vid konferensens viktigaste punkt – sammanfattningen, lösningar, vad vi har uppnått och hur vi nu fortsätter. Konferensen kom fram till två viktiga saker: ett kulturcenter ska byggas upp i Ngurunit och lokalbefolkningen ska bestämma. Vara delaktiga i arbetet med att ta fram detta kulturcenter.

Samburufolket anordnade också en kulturfestival med marknad och dansuppvisning som kan ses som exempel på kommande evenemang i ett kulturcenter!

Jag tackar svenska ICOM för resebidraget som gjort det möjligt för mig att resa och ta del av denna konferens. Det var en väldigt lärorik upplevelse på flera plan, en ovanligt spännande konferens, många intressanta människor och förmånen att få möta det generösa Samburufolket. En känsla av samhörighet.

Jag gjorde intervjuer i Ngurunit som ligger på Riksutställningars YouTube-konto:

Intervju med Steven Labarakwe:

<http://youtu.be/B6QMzJY3Sys?list=UUkb6iPA3aL85WUzebmqMPTw>

Intervju med Ebbe Westergren:

<http://youtu.be/EYsCtD9wkE4?list=UUkb6iPA3aL85WUzebmqMPTw>

Intervju med Annina Ylikoski:

<http://youtu.be/Qg1mC4uAzWI?list=UUkb6iPA3aL85WUzebmqMPTw>

Mer om Bridging Ages här:

<http://www.bridgingages.com/>

Mer om Samburufolket:

http://en.wikipedia.org/wiki/Samburu_people

För fler frågor, så går det bra att kontakta mig:

Tore Danielsson – Producent, Riksutställningar

tore.danielsson@riksutstallningar.se

Telefon +46 498 79 90 66

Foto: Tore Danielsson